

MITÄ METSÄSTYS ON?

A photograph of three people and a dog in a forest. On the left, a man in a green jacket and orange cap sits with a beagle dog. In the center, a woman in a brown jacket and hat sits with a thermos and a bowl. On the right, a man in a camouflage jacket and cap sits with a black dog. The background is a dense forest with tall trees.

METSÄSTYS – OSA SUOMALAISUUTTA JA YHTEISKUNTAA

Metsästyksen historia

Metsästyksellä oli ollut pitkään merkittävä rooli selviytymisessä ja ravinnon hankinnassa.

Suurempaa riistaa on metsästetty yhdessä aina.

Ravinnonhankinnasta harrastukseksi

Viimeisten vuosikymmenten aikana metsästys on muuttunut harrastukseksi, jota harrastaa suuri joukko suomalaisia.

Metsästys on muuttunut tarkkaan säädellyksi, järjestäytyneeksi harrastukseksi

Metsästysseurat syntyivät käytännön metsästysjärjestelyjen helpottamiseksi

Metsästys nyt

Yhteiskunnallisesti tärkeä harrastus, joka tarjoaa hyvinvointia luonnonvaroja kestävästi hyödyntämällä.

Noin 300 000 metsästäjää.

Yli 5000 metsästysseuraa. Toiminta perustuu edelleen vanhaan eräkulttuuriin ja luonnontuntemukseen.

VASTUULLISUUTTA JA LUONNON KUNNIOITUSTA

- Metsästystä säädellään lainsäädännöllä
- Metsästettävän riistan määrää säädellään metsästysajoilla, pyyntiluvilla, kiintiöillä ja suosituksilla.
- Suomessa on maailman parhaat kannanseurantajärjestelmät
- Myös lakiin kirjoittamattomat asiat on tärkeää huomioida: ammunnan harjoittelu, oikeanlaiset välineet, hyvät toimintatavat, muut luonnonkäyttäjät, eläinten tunnistaminen
- Luontoa kunnioitetaan ja kohdellaan hyvin: metsä antaa omistaan
- Eläinten kunnioitus: vastuulliset pyyntimenetelmät, tappava riistalaukaus, arvokas käsittely ja hyödyntäminen

KESTÄVYYS KAIKEN PERUSTA

- Kestävä käyttö: Uusiutuvien luonnonvarojen käyttöä niiden uusiutumiskyvyn rajoissa (ekologinen kestävyys).
- Ainoastaan kannan tuottavaa osaa metsästetään
- Kestävyyden varmistamiseksi tulee seurata luonnonvaran (riistakannan) kehitystä.
- Metsästystä voidaan rajoittaa tai verotukselle asettaa suosituksia, jos jonkin lajin kannat kääntyvät laskuun
- Metsästystä säädellään myös kansainvälisillä sopimuksilla ja yhteistyöllä. Monilla lajeilla on myös omat kannanhoitosuunnitelmat.
- Myös yksittäinen metsästäjä voi vaikuttaa kestävyteen omilla valinnoillaan.

SUOMEN HIRVIKANNAN HOITOSUUNNITELMA

Tavoitteet ja toimenpiteet

2.12.2014

RIISTARUOKAA

- Lähiiruoka, luonnonmukainen ruoka ja ruuantuotannon vastuullisuus ja eettisyys ovat nykyään tärkeitä arvoja.
- Monelle kuluttajalle on tärkeää tietää lihan: alkuperä, hiilijalanjälki, eettisyys, lihan laatu
- Riista on arvokas luonnonvara, jota hyödynnetään lihana, (turkiksina ja nahkoina).
- Riistanliha on puhdasta, sen kasvatus ei kuormita ympäristöä, sitä ei kuljeteta pitkiä matkoja ja riista on saanut kasvaa vapaudessa.

LUONNONHOITOA

- Luontoa verotettaessa on myös velvollisuus hoitaa sitä
- Metsäntalous, tehostunut maatalous, vesistöjen umpeenkasvu, vieraslajit ym. ihmisvaikutus ovat monin paikoin heikentäneet elinympäristöjä.
- Metsästäjät tekevät vuosittain merkittävän määrän luonnonhoitotyötä:
 - Esim. elinympäristöjen muokkaus, kosteikkojen rakentaminen, pienpetojen pyynti, ruokinta, pesäpönttöjen rakentaminen.
- Suurin osa metsästäjien tekemästä luonnonhoitotyöstä hyödyttää myös muuta kuin riistalajistoa

OSA YHTEISKUNTAA

- Metsästyksellä ja metsästäjillä on tärkeä yhteiskunnallinen rooli ja metsästyksestä on hyötyä muillekin kuin metsästäjille.
- SRVA toiminta: Metsästäjät toimivat virka-vallan apuna eläimiin liittyvissä tehtävissä: kolarit, karkotukset, pelastus ja siirto.
- Metsästäjät avustavat tutkimuksessa mm. keräämällä aineiston tutkimusta varten. Ilman metsästäjiä tietojen saaminen ei onnistuisi.
- Metsästäjät säätelevät eläinkantoja yhteiskunnan haluamalla tavalla

A hunter in camouflage gear and a face mask sits in tall grass with a dog, holding a rifle. The scene is set in a wooded area with a wooden building in the background. The text "MITEN METSÄSTETÄÄN?" is overlaid in the center.

MITEN METSÄSTETÄÄN?

LUPA METSÄSTÄÄ...?

- Metsästäminen vaatii metsästäjäntutkinnon suorittamisen ja vuosittain maksettavan riistanhoitomaksun maksamisen.
- Aseen omistamista varten tarvitsee aseluvan.
- Metsästysoikeus on sidottu maanomistukseen. Metsästää voi joko omilla maillaan tai maanomistajan luvalla.
- Yksityismaat vuokrattu usein metsästyseuroille
 - Mahdollistaa metsästyksen maata omistamattomille.
- Metsästysluvan voi ostaa myös valtion omistamille alueille.

ERILAISIA METSÄSTYSMUOTOJA

- Sen lisäksi, että riistaeläimiä on monia erilaista, voidaan niitä myös metsästää monella eri tavalla.
- Osa viihtyy metsässä yksin tai koiran kanssa, osa taas tykkää metsästää porukalla. Varsinkin suurriistan metsästys tapahtuu usein seuruemetsästyksenä (käytännön syyt)
- Ruutiaseet, jousi, loukut ja raudat.
- Koirametsästys, houkuttelupyynti, riistan lähestyminen

METSÄSTYSKOIRAT

- Olennainen osa suomalaista metsästyskulttuuria
- Erilaisia tehtäviä: haukkuvia, ajavia, jäljittäviä, noutavia... Osa koirista toimii itsenäisesti ja osa lähellä omistajaa
- Koiran käyttö lisää metsästyksen eettisyyttä
- Suomalaisessa kulttuurissa metsästyskoirat elävät usein myös seurakoirina osana perheen arkea.

A person wearing a red jacket, a white helmet, and a high-visibility green vest is riding a snowmobile through a vast, snow-covered field. The vest has the text "ERÄTARKASTUS" on it. The background features a dense forest of snow-laden trees under a clear sky. The scene is captured from a rear perspective, showing the snowmobile's tracks and the rider's gear. The lighting suggests a low sun, casting long shadows across the snow.

ONKO METSÄSTYKSESTÄ HAITTAA?

VOIKO METSÄSTYKSESTÄ OLLA HAITTAA?

- Riistaa ammutaan joskus ilman lupaa, mutta tätä tekee vain hyvin pieni joukko
 - Salametsästyksestä voidaan tuomita sakkoihin tai vankeuteen
- Metsästyksen ympäristövaikutukset
 - Jäljet maastossa – metsästäjillä kuten muillakin luonnonkäyttäjillä on velvollisuus huolehtia jäljistään. Valitettavasti joskus havaitaan piittaamattomuutta
 - Ammusten lyijy
- Metsästyksen turvallisuus
 - Suomessa metsästys on turvallinen harrastus, mutta edellyttää varoivaisuutta ja hyvää suunnittelua
 - Metsästyksen yhteydessä voi sattua onnettomuuksia (vuosittain n. parikymmentä)
 - Sivullisille sattuu vahinkoja hyvin harvoin
- Metsästys voi väärin mitoitettuna johtaa lajien taantumiseen
- Mitä tehdä, kun kaikki ei mene putkeen – epäonnistunut riistalaukaus

Metsästäjäutkintokoulutus

- suositeltava, mutta vapaaehtoinen
- Aihealueet:
 1. Metsästyslainsäädäntö
 2. Lajintuntemus
 3. Riistaekologia ja riistanhoito
 4. Eettinen ja kestävä metsästys
 5. Aseet ja patruunat metsästyksessä
 6. Metsästyksen turvallisuus
 7. Pyyntivälineet ja -menetelmät
 8. Saallin käsittely

• kesto vähintään 12 h

MITEN ALOITTA A METSÄSTYS?

TUTUSTUMINEN JA METSÄSTÄJÄTUTKINTO

- Pyydä mukaan metsälle tutustumaan, jos joku tutuksi metsästää.
- Uusille metsästäjille ja metsästyksestä kiinnostuneille järjestetään jonkin verran koulutuksia ja tapahtumia
- Päästäksesi metsästämään suorita metsästäjätkinto.
- Metsästysaseeseen voit saada rinnakkaisluvan täytettyäsi 15-vuotta. Täysi-ikäisen välittömässä valvonnassa voi harjoitella jo ennen luvan saantia.
- Alkuun pääsee perusvarusteilla:
 - Maastokelpoiset vaatteet ja kengät
 - Ase ja patruunat
 - Reppu
 - Kompassi ja kartat
 - Mahdollisuudet varusteisiin rajattomat

KOULUTTAUDU JA HARJOITTELE

- Ampumataito on metsästäjän tärkein taito. Metsästäjän tulee tuntea kykynsä ja pystyä tappavaan riistalaukaukseen.
 - Metsästysammunnan perusteista on tarjolla jonkin verran koulutusta esim. metsästysammunnan ABC –kurssit.
- Myös maastossa liikkuminen ja suunnistustaidot on syytä hallita.
- Riistanhoitoyhdistysten ja Metsästäjäliiton järjestämät nuorten tapahtumat ovat hyvä keino opetella metsästykseseen liittyviä taitoja
- Perusteiden jälkeen voi laajentaa osaamistaan metsästäjille tarjotuilla koulutuksilla: ammunta, riistankäsittely jne.

MISTÄ METSÄSTYSMAHDOLLISUUS?

- Yleisin tapa päästä metsälle on hakea metsästysseuraan
 - Jäseneksi pääseminen ei ole valitettavasti aina helppoa ja voi vaatia paljon aktiivisuutta
 - Seuraan pääsyn jälkeen kokeneemmilta jäseniltä saa yleensä hyvin oppeja
- Valtion maille jokaisen on mahdollisuus ostaa metsästyslupia
- Myös yksityisiltä maanomistajilta voi saada kysymällä luvan.
- Suomessa järjestetään myös jonkin verran kaupallista metsästystä, eli maksua vastaan pääsee osallistumaan metsästyksen

HYVINVOINTIA LUONNOSTA JA LUONNOLLE

